

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1969/2021
17.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милунка Арсић, адвокат из ..., против туженог „Ацвариг“ д.о.о. Косјерић, чији је пуномоћник Снежана Кнежевић Радовановић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2584/19 од 22.11.2019. године, у седници одржаној 17.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2584/19 од 22.11.2019. године, у ставу другом изреке, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Пожеги П1 44/19 од 19.04.2019. године у ставу другом, делу става трећег за поништај решења и у ставу четвртом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 33.000,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожеги П1 44/19 од 19.04.2019. године, ставом првим изреке, одбачена је као неблагоприятна тужба тужиоца у делу којим је тражио да се поништи решење директора туженог о отказу уговора о раду тужиоцу од 16.05.2017. године. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена тужба тужиоца у делу којим је тражио да се поништи решење директора туженог од 16.06.2017. године. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца против туженог којим је тужилац тражио да се поништи решење директора туженог број ../17 од 26.06.2017. године и да се тужени обавезе да тужиоца врати на рад и распореди на послове и радне задатке који одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 157.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2584/19 од 22.11.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке и делу става трећег изреке, којим је одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад и распореди на послове и радне задатке који одговарају његовој стручној спреми, знању и

способностима. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом, преосталом делу става трећег и у ставу четвртном изреке, тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца и поништено као незаконито решење директора туженог од 16.06.2017. године и решење број ../17 од 26.06.2017. године, те обавезан тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 95.250,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 87/18) и нашао да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на неодређено време по основу уговора о раду од 15.03.2017. године и обављао послове Дана 16.05.2017. године тужилац је заједно са осталим запосленима, после краће расправе о висини зарада са власником туженог, пре истека радног времена и без одобрења послодавца напустио радно место. Након тога, тужилац више није долазио на посао, а директор туженог је донео решење о отказу уговора о раду од 16.05.2017. године, зато што је тужилац изразио жељу да раскине радни однос. Наведено решење тужилац је примио дана 25.05.2017. године. Тужени је затим донео решење од 16.06.2017. године, којим је ставио ван снаге решење од 16.05.2017. године и одлучио да ће о отказу одлучити након изјашњења тужиоца на упозорење о постојању отказних разлога, које је истог дана тужиоцу уручено. Тужилац се на упозорење није изјаснио, а тужени је донео решење о отказу уговора о раду број ../17 од 26.06.2017. године, којим је тужиоцу престао радни однос дана 16.05.2017. године, због кршења радне дисциплине, повреде радне обавезе и понашања због ког не може да настави рад код послодавца, у смислу одредбе члана 179. став 2. и 3. Закона о раду, односно због учињене повреде радне обавезе прописане чланом 49. и 50. уговора о раду (неблаговремено извршавање радних обавеза, кршење радне дисциплине неоправданим кашњењем на посао и неоправдани изостанак са посла).

Првостепени суд је одбацио тужбу у делу за поништај решења директора туженог од 16.06.2017. године, као недопуштену, услед непостојања правног интереса тужиоца да тражи оцену законитости наведеног решења, којим је тужени ставио ван снаге решење о отказу од 16.05.2017. године. Одлуку којом је одбио тужбени захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду број ../17 од 26.06.2017. године, првостепени суд је донео оценивши да из утврђеног чињеничног стања произлази да је тужилац повреде које су му стављене на терет учинио, јер своје незадовољство висином плате није смео да изрази самовољним напуштањем свог радног места пре истека радног дана и недоласком на посао. Како тужилац својим понашањем није поштовао радну дисциплину прописану актом послодавца и уговором о раду, његово понашање је такво да код истог не може да настави рад, па је првостепени суд одбио захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду.

Другостепени суд је одлучујући о жалби тужиоца нашао да тужилац има правни интерес да у судском поступку оспорава и испитује законитост решења од 16.06.2017.

године, јер је исто донето да би се исправили пропусти у процедури приликом отказивања уговора о раду, а не да би се тужилац реинтегрисао у радни однос. Према схватању другостепеног суда тужиоцу је радни однос престао са даном 16.05.2017. године (јер је решење од 16.05.2017. године, већ произвело правно дејство, пре него што је стављено ван снаге), па тужени није могао донети нову одлуку о отказу истог уговора о раду тужиоца. Значи, како је тужиоцу радни однос већ престао решењем од 16.05.2017. године, решење о отказу уговора о раду од 26.06.2017. године је незаконито, јер тужиоцу није поново могао бити отказан исти уговор о раду, с обзиром да није поново ни засновао радни однос код туженог, па је другостепени суд без даљег улажења у основаност употребљених отказних разлога у наведеном решењу од 26.06.2017. године, преиначио првостепену одлуку у овом делу, усвојио тужбени захтев тужиоца и исто поништио.

По оцени Врховног касационог суда, ревизија туженог основано указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право, у преиначеном делу.

Правилна је одлука првостепеног суда којом је одбачена као недозвољена тужба у делу за поништај решења туженог од 16.06.2017. године, јер тужилац нема правни интерес да тражи оцену законитости наведеног решења, којим је сам тужени ставио ван снаге своје решење од 16.05.2017. године. Наиме, супротно закључку у побијаној пресуди, решење туженог од 16.06.2017. године производи правно дејство и донето је у интересу тужиоца, па је правилан закључак првостепеног суда да он нема правни интерес да тражи његов поништај.

Наиме, када послодавац стави ван снаге своју одлуку она не може да производи правно дејство, па тако у конкретном случају решењем туженог од 16.05.2017. године (које је стављено ван снаге решењем туженог од 16.06.2017. године) тужиоцу није престао радни однос, како је то правилно закључио првостепени суд, већ му је отказан уговор о раду решењем од 26.06.2017. године, које је донето у законито спроведеном поступку, након што је тужиоцу донето упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, а због повреде радних обавеза предвиђених уговором о раду.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду, прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом, односно уговором о раду. Чланом 179. став 3. тачка 8. истог закона, прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Уговором о раду закљученим између тужиоца и туженог у члану 50. став 1. тачка 1. уговорено је да запослени чини повреду радне обавезе ако неблаговремено извршава радне обавезе, док је у члану 49. став 1. тачка 3, уговорено да ако неоправдано изостане са посла два радна дана у месецу, или три радна дана у току календарске године, тужилац чини повреду радне обавезе. Одредбом члана 48. став 2. истог уговора регулисано је да запослени одговара за повреду радних обавеза непоштовањем радне дисциплине утврђене законом, другим прописом и овим уговором.

У конкретном случају, понашање тужиоца било је супротно од понашања које се очекује од запосленог (што произлази и из исказа самог тужиоца, да је напустио

своје радно место без одобрења и да није долазио на посао), јер када запослени без одобрења напусти радно место пре истека радног времена или неоправдано изостане са посла, таквим понашањем крши радну дисциплину предвиђену актима туженог и уговором о раду. Оваквим понашањем, тужилац је поступао супротно наведеним актима, како је то правилно закључио и првостепени суд.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, сагласно члану 416. став 1. ЗПП.

Полазећи од успеха у поступку по ревизији, тужилац је обавезан да туженом накнади ревизијске трошкове у износу од 33.000,00 динара за састав ревизије, сагласно одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП и Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 121/12...99/20).

**Председник већа – судија
Бисерка Живановић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**